

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1939. DECEMBER 9.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

I. ÉVFOLYAM

TRÓPUSI MÁMOR

A két sztár, akiről
az egész világ beszél:

ROBERT TAYLOR
EDY LAMARR

gyűlt az izzó szenvedélytől átfűtött filmen

ZERELEM!...

KTÁZIS!...

ÉGZET!...

A RADIUS

karácsonyi
megjelenése

GINGER ROGERS

KATHERINE

HEPBURN

ADOLPHE MENJOU

drámai filmje!

Ujra egy

HUNNIA — R. K. O.

SIKERFILM!

A IL O M I K A I P U

STAGE DOOR

Forgalomba hozza: HUNNIA FILMGYÁR
Filmelhelyező irodája, Budapest, VII.,
Erzsébet-krt. 9. Telefon: 145-435, 145-434, 145-433

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

I. ÉVFOLYAM, 43. SZÁM.
BUDAPEST, 1939 DECEMBER 9.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:

ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:

VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.

Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:

a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:

Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:

Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:

egy évre 30 pengő

fél évre 16 pengő

TARTALOM:

Film és művészet	1
Ministeriális látogatás a Film- kamarában	2
Megnyilt a Híradó Filmszínház	2
A film és a filmesztétika: Mitrovics Gyula dr.	4
Mozi:	
A vigalmi adó és a Repülő Alap	5
Jelentkezés a kassai közgyűlésre	5
Új filmek:	
A holnap hősei	6
A mikádó	6
Ilyenek a férfiak	7
Zarah Leander (kép)	8
Filmtechnikai előadás	8
Premiermozik műsora	8
Hírek	9
Premier Plan: Pozsonyi Gábor dr.	10
Híradók	10
Lapszemle	11
Műterem	12
Hirdetők:	
Metro	I
Hunnia	II
Kárpát	3
Palatinus	6
Warner	7
MMOE	8
Palatinus	9
Czaupper	11
Universal	IV

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII. Gyulai Pál utca 14.

Telefon: 144—422, 144—423.

Felelős vezető: Kulcsár József.

Film és művészet

Sok vitát hallottunk és olvastunk már a film lényegéről, természetéről, egyéni sajátosságairól. Az egész világon rohamosan elterjedt és népszerű film összetett jellege valóban nagyon alkalmas is a vitára. A filmszalagra rögzített és vetítésnél folyamatos mozgóképet nyújtó fényképsorozat a szórakozást kereső közönségtől kezdve a művészek és technikusok, gyártók és üzletemberek hosszú során át az érvényesülni vágyók tömegéig olyan sokféle emberi agy fantáziáját foglalkoztatja, hogy a mindennapos eszmefuttatások, viták és hozzászólások már régen megszokottá váltak.

Ha most mégis megállunk egy pillanatra a filmművészet kérdésénél, tesszük ezt azért, mert a magyar színművészet egyik jelentős örökelyén álló szakember, a Nemzeti Színház igazgatója mondott súlyos bírálatot a filmről, — más művészetekkel szembehelyezett megvilágításban. A MAGYAR FILM, mint a Filmművészeti Kamara kiadásában megjelenő és a magyar filmművészet fejlődéséért küzdő filmszaklap, természetesen teljes egészében ismertette az illusztris hozzászóló fejtegetéseit, mint ahogy helyet ad mindenkinék, aki a szakmai körökben nagy port felvert és a magyar filmművészetet minden ízében érdeklő kérdéssel foglalkozni kíván.

Éppen azért, mert még további hozzászólások várhatók, ezen a helyen nem kívánunk részletekre menő alapossgal kimerítő választ adni az állami színház vezetőjének felszólalására, valamint lapunk multheti számában megjelent nyilatkozatára, hanem csak alapvető állásfoglalásunkat szögezzük le. A részletekre majd még visszatérünk jövő számainkban.

A történelem előtti időkbe visszanyúló képzőművészetekkel és zenével, valamint a több ezer éves irodalommal és színművészettel szemben, melyek születésének időpontját hozzávetőlegesen is alig ismerjük, — és nem tudjuk, mi volt az ismereteink határát megelőző korokban — az ötödik évtizedébe lépett filmművészet valóban csecsemőkorát éli. Bár a mai kort jellemző szédítő tempóban aránylagosan sokkal gyorsabb léptekkel haladt előre a filmművészet, mint annakidején a klasszikus művészetek, mégis tagadhatatlan, hogy a fejlődés kezdetén vagyunk és még hatalmas utat kell végigszáguldani, míg a szövevényes összetételű filmből önmagára talált, kifejeződött esztétikai szabályokkal mérhető művészet kristályosodik ki.

Mindaz azonban nem jelenti azt, hogy tagadnunk kellene a filmben a művészetet. Még kevésbé jelentheti azt, hogy tévedés volna filmesztétikával foglalkozni. Ha a barlanglakó ember falbavéssett primitív ábrázolásait ma mint a képzőművészetek fejlődésének egyik első állomását tekintik és az eolit pakolit és neolitik korszakok emlékeitől nem vitatják el a művészeti értéket, sőt a művészettörténészek komoly művészeti tanulmány tárgyává teszik a múzeumok kincseit alkotó kezdetleges emlékeket, mennyivel fokozottabb mértékben indokolt ma már filmművészetről beszélni és egyenesen kötelességünknek tekinthetjük a film esztétikájával való foglalkozást. Megkönnyíti a filmművészet fejlődésének áttekintését a színművészettel szemben, hogy nem elhangzott szavaknak és eljátszott jeleneteknek utólag emlékeztetere és leírásokra épített támpontjára támaszkodhatunk, hanem — a képzőművészethez hasonlóan — bármikor újra megtekinthetjük az egyes filmalkotásokat. Éppen ezért a legtöbb filmgyártó kultúrállamban megindult a régi felvételek gyűjtése és Magyarországon is mindent elkövetünk, hogy a filmmúzeumot mielőbb felállítsák.

Tesszük ezt abban a hitben, hogy az igazi művészetekhez hasonlóan széles néprétegekhez szóló, hatalmas kulturális jelentőségű film a dolog természete szerint sokkal gyorsabban eljut a kiforrott művészeti fokra, mint az emberiség kezdetlegesebb fejlődési korában lassan kialakult más művészetek.

Miniszteriális látogatás a Filmkamarában

Höman Bálint dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter nevében és helyettesítésében fáji Fáy István dr. m. kir. titkos tanácsos, államtitkár, Wlassics Gyula báró dr. államtitkár és vitéz Haász Aladár dr. miniszteri osztályfőnök a napokban látogatást tettek a Szín- és Filmművészeti Kamara Bajza utcai helyiségeiben, ahol a Kamara vezetőségének élén Kiss Ferenc elnök és Tőrey Zoltán dr. al-elnök fogadták a magasállású vendégeket.

A Kamara elnöksége végigkísérte a miniszteriális urakat az irodában, ismertette a Kamara ügymenetét, valamint az adminisztrációs munkáját, majd részletesen tájékoztatta a megjelenteket a Kamara szakmai szerepköréről, betöltött és megvalósítandó feladatairól.

Rámutatott az elnökség az elmúlt év kiemelkedő kamarai eseményeire, elsősorban a zsidótörvény rendelkezései szerint megnagyobbodott taglétszámra, amelynek következtében az amúgy is ki nem elégtő kamarai alaprendelés módosítása égetően szükségessé vált. Kifejtette a Kamara elnöksége, hogy milyen irányban kellene az átszervezést keresztülvinni és a kívánatos szakmai egységet megteremteni, hogy a kormány eredeti elgondolása — a kamarai rendszer — hiánytalanul megvalósulhasson. Evégből szűkösnek látszik, hogy valóban a Kamara hatáskörébe utaltassék mindaz a munkaterület, amely a szakma fejlődésének egységes irányításához elengedhetetlen és amelyen ma még más egyesületek is működnek párhuzamosan a Kamara mellett. Ezek az egyesületek a Kamarával szemben a mult rendszerét képviselik, amelynek helyébe kívánta a kormány a kamarai rendszert léptetni.

Javaslatot tett a Kamara vezetősége, amely szerint a Kamara átszervezésének előkészítésére részletesen kidolgozott tervezetet nyújtana át a minisztérium illetékes osztályának, hogy az új felépítés mindenben megfeleljen a kívánalmaknak. Biztosította az elnökség a megjelenő magasállású állami tisztviselőket, hogy a tervezetet annál is inkább szigorúan a kormány elgondolása szerint állítják össze, mert

a módosítással nem kíván a Kamara mást elérni, mint csak azt, hogy hiánytalanul megvalósuljanak a Kamara felállítására annak idején készített tervezet alapelgondolásai. A kívánatos változást tehát abban a szellemben kéri a Kamara vezetősége

Csütörtök óta Budapest is dicsekedhet azzal, ami a nyugat-európai fővárosok mindegyikében már régen megvan. Az Erzsébet-körút és Dohány-utca sarkán megnyílt a Magyar Film Iroda Híradó Filmszínháza, amely, eltekintve attól, hogy a mozibajáró közönség filmriportázs- és rövidfilmkiválmait van hivatva kielégíteni, olyan új és látványos színnel gazdagította városunkat, hogy azt büszkén magáénak vállalhatná bármelyik metropolis.

Krómacél és carrarai márványdíszítést, kőralakban kiképzett, fényárban úszó, impozáns bejárat s a hatalmas neonbetűsfelirat fogadja a nézőt a Híradó Filmszínház bejáratánál, amely tágas előcsarnokba vezet. Innen az amfiteátrumszerű lapos küpfelületben kiképzett nézőterre jutunk, amelyen rövid és ritkán elhelyezett széksorok és széles járófolyosók teszik lehetővé, hogy az eltávozók ne zavarják az előadást. Az akusztika követelményeit szolgálja a mennyezet és a faszoplok hullámos kiképzése, úgy, mint a falakat burkoló drapéria. A legkorszerűbb vetítő- és hangleadóberendezés biztosítja az előadás technikai tökéletességét. A fűtést és szellőzést egy ügynevezett klímaberendezés látja el, amely a megfelelő hőfokú és páratartalmú levegőt bocsátja a nézőterre és óránként, mintegy ötször cseréli azt ki. Nyáron ugyanez a berendezés lehűti majd a levegőt.

A Magyar Film Iroda Rt. tulajdonában lévő Híradó Filmszínház Asztalos Béla műépítész, az ismert nevű magyar színházépítő tervezte. A már említett érdekes megoldásai közül kiemelkednek a krómacélból és hidronáliumból készült óriási fémszoplok, amelyek carrarai márvány-padlóra támaszkodva tartják a különleges kiképzésű köríves portált. A pénztároszlop és a színpadot közrefogó oszlopok felülről átvilágított alabástrom-lemezei a megszállott Erdélyből valók. Érdekesek a színpad mellett elhelyezett művészi kerámiák, amelyek a magyar és a világtörténelem legfőbb állomásait jelölik meg. Ujszerű és kellemes világítási hatások díszítik a kőralakú előcsarnokot és a nézőteret.

A Híradó Filmszínház műsorának gerince természetesen a híradók sorozata. Állandóan bemutatásra kerül majd a Magyar Világhíradó, a Fox Hangos Híradó és az UFA Világhíradó friss számai. A

is keresztülvinni, mint ahogy azt az eredeti tervezetben a hivatalos körök kidolgozták.

A Kamara jogos kívánságait a magas látogatók nagy érdeklődéssel és megértéssel fogadták és kilátásba helyezték, hogy a lehető legsürgősebben letárgyalják az égetően fontos kérdést.

Megnyílt a Híradó Filmszínház

színház a legaktuálisabb eseményekről is beszámol a Külön Híradó-ban és a Rajzos Híradó-ban. A műsort magyar és külföldi kultúrfilmek, továbbá színes rajzfilmek tarkítják. Minden hét csütörtökjén délelőtt változik a műsor, de a közben lezajlott nagyobb eseményekről készült filmriportok hét közben is azonnal bemutatásra kerülnek. A műsor hossza mindig pontosan egy óra. A vetítés, közbeiktatott szünetek nélkül, délelőtt 10 órától éjfélig tart.

A Híradó Filmszínház-ban csak kétféle hely van: zsöllye és páholyülés. A helyek számozatlanok és mindenki a neki legjobban megfelelő szabad helyet foglalhatja el. A zsöllye ára délelőtt 10 órától délután 4 óráig 50 fillér, 4 órától éjfélig 70 fillér, míg a páholyülés mindig 20 fillérrel drágább. A jegy hátára belépéskor rábélyegzik a lejárat időpontját, amelyet a közönség a vászon felett lévő világitó óráról is ellenőrizhet.

Az érdeklődéssel várt megnyitás csütörtökön este zajlott le. A Híradó Filmszínház premierjére a legelőkelőbb meghívott közönség jelent meg. Nehéz volna felsorolni mindazokat a politikai, társadalmi és filméleti előkelőségeket, akiknek élén Vargha József iparügyi miniszter is megjelent, hogy résztvegyen a magyar filmkultúra legújabb templomának felavatásán.

A Himnusz hangjai mellett kezdődött előadás ünnepi megnyitó-beszédét, amelyet jelentőségénél fogva teljes egészében alább közlünk, Tőrey Zoltán dr., a Magyar Film Iroda vezető-igazgatója tartotta nagy érdeklődés mellett:

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Magyar Testvéreim!

Meghatottan és büszkén adom át Magyarországnak első Híradó Filmszínházát rendeltetésének.

Mielőtt azonban első műsorunk megjelenik a világot jelentő vásznon, néhány szót szeretnék intézni ennek a filmszínháznak első közönségéhez arról; mi a tulajdonképpeni célja, rendeltetése és hivatása a most induló színháznak.

Célunk, hogy a Híradó Filmszínház új vára legyen a magyar kultúrának. Rendeltetése és hivatása, hogy megismerjük egymást és megismerje igazságainkat és értékeinket a világ. Ez a hajlék bemutató-filmszínháza lesz a Magyarországon gyártott híradóknak, oktató, ismeretterjesztő és kultúrfil-

MOZISOK FIGYELEM!

A kassai közgyűlésre a vasúti kedvezményi csak az veheti igénybe, aki a kedvezményes utalványt a MMOE-től előre kiváltja!

meknek, amelyek innen fognak elindulni a külföldre, hirdetni azt, hogy helyünk van a nap alatt a harcban és munkában eltöltött 1000 év jogán. De nemcsak a mi igazságunknak akarjuk felgyújtani a fátylát ebben a teremben. Ide akarjuk hozni más nemzetektől is mindazt, ami szép és követésre méltó. Közelebb akarjuk hozni a magyart a magyarhoz, közelebb hozni a magyart más nemzetekhez és idevetíteni erre a vászonra a világot.

Amerika és Nyugateurópa nagy városaiiban működnek már ilyen mozgók. A Híradó Filmszínház azonban hiányzott eddig a magyar filmglóbuszról. Ezt a hiányt nekünk, a Magyar Film Irodának kellett pótolnunk, mert immár 15 éve foglalkozunk híradók, ismeretterjesztő- és kultúrfilmek gyártásával. Tudatában voltunk feladatunk nagyságának, tudjuk, mit jelent az a feladat, hogy a magyar filmkultúra új vára külső köntösében és a belső tartalom: a műsor szempontjából is méltó legyen hivatásához.

Hogy külsőségekben eleget tettünk-e ennek a feladatnak, azt talán eldöntötték már akkor, amikor ebbe a hajlékba beléptek és körülnéztek a teremben, ahol műsoraink peregnek majd. Amit itt látnak, igen tisztelt Hölgyeim és Uraim, az a magyar tőke, a magyar ész és a magyar munka harmonikus együttműködésének eredménye. A műsorról majd azután és a jövőben dönt közönségünk. Megtettünk és megteszünk mindent ebben az irányban is, célunk,

A
MAGYAR
FILM
az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánom!

hogy a legjobb műsort adjuk és hírszolgálatunk — mert hiszen ezen van a hangsúly — megbízhatósága mellett a leggyorsabb legyen.

Mielőtt átadnám színházunkat hivatásának, sajnos, lehetetlen nem gondolni arra, mennyi pusztulásról, rombolásról fognak kötelességszerűen beszámolni a mai idők híradói. Határainkon túl, sajnos, sok helyen ágyúk dörognék, repülőrajok tarkítják el a bágyadtan világító téli napot, hajók süllyednek hullámsírba, ám itt, a mi kis országunkban a Gondviselés kegyelméből és az ország vezetőinek bölcsességéből építhetünk és felépítettük a magyar film kultúrájának ezt az új várát.

A mai napig megjelent 824 magyar híradó rendeltetéséhez híven sok örömről és bánatról számolt be az ország közönségének. Most, amikor megköszönöm Önöknek, hogy eljöttek ennek a régen nélkülözött filmszínháznak fel-

avatására, azt kívánom mindnyájuknak és színházunknak, hogy a jövőben híradóink minél több és minél nagyobb magyar örömről adhassanak hírt.

Ugy legyen!

Ünnepi Magyar Híradó következtét ezután, majd beszámoló a finnországi eseményekről, egy magyar kultúrfilm: *Felvidéki levél* címen, az UFA és a Fox legfrissebb híradója, egy rajzos híradó és végül Walt Disney legújabb színes-rajzos-trükkös egyfelvonásosa *Szöcske Szepi* címmel.

A közönség a legösszintébb elragadtatás hangján nyilatkozott úgy a *Híradó Filmszínház* külső és belső arculatáról, mint pedig a színesen, érdekesen összeállított műsorról. Minden jel arra vall, hogy a nagyközönség is rokonszenvvel fogadja majd a fővárosnak ezt az új és különleges típusú filmszínházat, amely régóta nélkülözött hiányt hivatott pótolni.

Megemlítjük még, hogy a *Híradó Filmszínház* csütörtök esti emlékezetes megnyitására a magyar rádió közvetítést adott.

A fél 10 órai második díszelőadás is meghívott közönség vett részt, amelyen a megnyitó-beszédet *Kálló* Vilmos, a *Híradó Filmszínház* fiatal, agilis igazgatója mondta.

ÓRIÁSI SIKER!

3. hétre prolongálta az **Omnia**

Hans Járay világfilmje!

A KIRCHFELDI PAPA

L. Anzengruber nagyszerű színműve filmen!
Szemelvények a napisajtó kritikáiból:

MAGYARSÁG

A falu papja megszeret egy leányt, vívódását és megbékélését, lelki küzdelmét boncolja a történet. Hans Járay nagyszerű alakítása sokáig emlékezetes marad. Szébbnél-szebb felvételek, a kísérő szereplők lendületes játéka, a bécsi gyermekkórus elsőrendű karéneke igen megnyerte a bemutatón a közönség tetszését.

HÉTFŐ REGGEL

Az egész film fölé, mint valami kupola borul az osztrák égbolt, amely olyan kék, mint az angyalok szeme. A történet és a szereplők méitök ehhez a tájhoz — ez több minden dicséretnél... Hans Járay katolikus papja maga a jóság, a férfiu szelidség, a legnemesebb lovagiaság! Mint a lehellet, olyan finomak azok a jelenetek, amikor maga sem tudja, hogyan, de megérinti a szívét egy tiszta szolgálóleány szelid szépsége. Happyendje van ennek a filmnek is, de más, magasztosabb, megnyugtatóbb, mint a szokványos. A rendezés finom, az egész film olyan, mint egy hosszú séta az osztrák hegyekben. Kinek nem esik jól?

HÉTFŐ

Az utolsó osztrák film, amelyet még az Anschluss előtt készítettek... a film levegője tiszta, s a motívumai nem fulladnak sablonba. Hans Járay a címszereplő, régi szerepei után most sem csalódunk benne. A filmben szereplő Wiener Sängerknaben kórus közreműködése nyeresége a filmnek.

NEMZETI UJSÁG

A földkeresség különböző részein majdnem kétféle előadást ért meg ez a darab. A szindarab bejárta a világot: úgy gondoljuk, hogy filmváltozata is világkörüli útra indul. Benne van a modern filmtechnikának minden varázseszköze, amelyik megfiatalítja az örök és kedves szűzsét olyan formában, hogy a mai gyermek épen úgy fogja élvezni, mint annak idején a nagypapa. Hans Járay a főszerepben igazán tökéleteset nyújt társaival együtt. Ujra élvezni fogja a magyar filmközönség ezt a darabot, amely szinte lélekbenmarkolóan mutatja be a kötelességéhez híven ragaszkodó fiatal pap lelki vívódását.

A MAI NAP

Aki nem tudná, tudja meg most, hogy miért is érdekes ez a film. — 1. „A kirchfeldi pap“ Ludwig Anzengruber... egyik darabjának filmváltozata. Olyasmi tehát, mint nálunk a „Falu rossza“... Akkor... viharokat keltően aktuális volt a darab témája. — 2. Ez az utolsó Ausztriában készült film... A sok napsütés, a tiszta levegő, az egyszerű emberek — megnyugtatónak, pihentetőnek... egyenesen boldogá teszi az embert.

PEST

A címszerepet Hans Járay játssza meggyőzően, emberien. A filmnek elsősorban lélektani problémái vannak. (A pap megszeret egy leányt, de ez a szerelem nem állítja meg élete útjában.) A rendező kiválóan oldotta meg ezt a problémát. A díszletek gyönyörűek, hűek és tökéletes illúziót adnak. A filmet érdemes megnézni.

Kárpát Filmhereskedelmi K. F. T.

Budapest, VII. Erzsébet körút 8. II. T. 422-577.

A film és a filmesztétika

MITROVICS GYULA dr.

a Magyar Tudományos Akadémia tagja,
a Magyar Esztétikai Társaság elnöke,
egyetemi tanár

Debrecen, 1939 december 4.

Felmerült a kérdés: vajon van-e már elégséges alap a filmesztétikáról való fejtegetésekhez? Vajon szolgáltatott-e ehhez komoly művészi törekvésekkel elégséges anyagot maga a film?

A történelmi művészetek körében valóban az a tapasztalat, hogy a művészetek sokszor évszázadokkal megelőzték a művészetekről szóló rendszeres elméleti fejtegetéseket. Ha erre gondolunk, akkor csakugyan nem volna még itt az ideje a filmesztétika megalkotásának. Csakhogy itt több más megfontolást is figyelemre kell méltatnunk. A kérdés ugyanis távolról sem olyan egyszerű, mint amilyennek ebben a beállításban látszik. Hiszen ha azt vesszük, hogy a rendszeres tudományként fellépő esztétika mikor önállósult a tudományok sorában, akkor még évszázadokig elvárhatnánk valamelyes filmesztétika megszületésére, mert az első önálló esztétika csak 1750—1758-ban jelent meg, akkor pedig már több ezeréves multja volt a művészeteknek. De ha abból indulunk ki, hogy a művészetekkel csaknem egyszerre indul meg az irántuk való természetes érdeklődés folytán a róluk való elmélkedés is, és ennek irodalmi nyomai kétségtelenek, főleg az európai görög-római-keresztény kultúráterületeken, — akkor nem térhetünk ki a filmesztétika aktuális kérdéseinek a megoldása elől sem. Nem pedig azért, mert a film kétségtelenül problémákat vet fel; azoknak jól, vagy rosszul a megoldására törekszik; ezekkel a megoldásokkal szemben a közönség állást foglal, és ennek az állásfoglalásnak illetékes tolmácsolói a kritikusok. Viszont azonban ma már a meghallgatás és a komolyság igényével fellépő műkritika nem nélkülözheti az esztétikai alapelveket, melyek ítéleteinek alapjául, a kritikai mérlegelés mértékéül szolgálhatnak.

Korábban a kritika csaknem egyedül az egyéni ízlésre támaszkodott. És, hogy ez az egyéni ízlés egyénenként mégsem volt mindig egészen eltérő egymástól, ennek az a magyarázata, hogy a kritikusok ugyanazon esztétikai értékállomány hatása alatt növekedtek; más szavakkal: ugyanazon művészettörténeti fejlődésnek járták az iskoláját. Így, ha az elméleti esztétika fejtegetéseivel nem sokat törődtek is, eredményeikben mégsem lehetett tőlük messze távoznunk, mert az esztétika is, amennyiben nem elégedett meg pusztán elvont spekulációval, maga is ebbe az iskolába járt tanulni.

A mai idők azonban már ezen a téren is más módszereket kívánnak. Az élet idegesen lüktető tempója nem tűri meg azt, hogy a kritikusok csak éppen véletlenül útjukba kerülő igazságok alkalmazásával mondjanak ítéletet az élő művészet alkotásairól. Ez olyan primitív eljárás volna, mintha az orvostudomány az orvosi gyakorlat hagyományaira támaszkodnék csupán, a tervszerű orvosi vizsgálatok eredményeinek a mellőzésével. Ezt ma már, mint kuruzslást,

tiltja a törvény. Ilyen esztétikai kuruzslás az a műkritika, amely nélkülözi a tudományos és elméleti felkészültséget.

A filmmel kapcsolatban még más baj is van. A filmnek nincs még multja, tehát abban igazza van annak az ellenvetésnek, hogy nincs miből tanulságokat meríteni. Az is igaz, hogy a film, mint egy bámulatba ejtő technikai vívmány, idáig még leginkább csak technikai problémáival foglalkozott. És még meg sem találta igazi formáját a mozgókép, és már is új probléma elé állította a hangosfilm a filmrendezést. Az is igaz, hogy a technikai feladatok által megkivánt tökébefektetés előtérbe állította a pénzügyi és üzleti szempontokat. Legokosabb tehát a film művészi evolúciója érdekében őszintén bevallanunk, hogy a technikai és az üzleti szempontok mellett az esztétikaiaknak csak a Hamupipóke szerepe jutott. Ugyiszólván csak a dekoratív hatásokban élte ki magát.

Hiszen a műkritika nem először kerül ilyen nehéz feladat elé, amidőn a mult nem tud neki sok tanácsot adni. Minden főbukkanó zseni is ebbe a zavarba hozza a műbírálot.

Nos hát, már csak ezért sem nélkülözhető az esztétikai alapvetés.

Az esztétikai hatás alapjául szolgáló objektív értékeknek kell olyan kritériumokkal bírniok, melyek azonosak minden művészetben, minden korban és minden művészeti irányzatban. Ezek a kritériumok az emberi lélek örök törvényszerűségeiben találhatók meg. Eme változhatatlan törvényszerűségeket egyike az u. n. anyagyszerűség törvénye. Minden művészet kénytelen megalkudni azokkal az eszközökkel, amelyek rendelkezésre állanak, és azokkal a határokkal, amelyeket ezek az eszközök jelentenek számára. A másik ilyen alaptörvény, hogy minden művészet az örök emberinek a kifejezője. Ez pedig azt jelenti, hogy az életből és a természetből azt nyújtja, ami legközelebb áll az emberi lélekhez, és olyan feldolgozásban, ami az ő felfogásmódjának legjobban megfelel, mert máskülönben fásaszto volna ránézve, értelmi munkát jelentene és nem esztétikai élvezetet.

Hogyan lehetne ezeket az alapvető esztétikai tételeket gyümölcsöztesíteni a filmművészetben?

Minden esetre meg kell állapítanunk, hogy a filmnek a kifejező eszköze a mozgás és újabbban a hang. Tehát azt kell elsősorban adni, ami a mozgás által fejezhető ki. Csakhogy itt ki kell egészítenünk ezt a tételt azzal a másoddikkal, hogy a művészet mindig egyúttal alkotás is, mozgóművészet alakjában pedig alakítás. Nem elégedhetik meg tehát a film sem a mozgások szétfolyó áradatával, hanem annak koncentrálódnia kell egyéniségek jellegzetes alakítása körül. Ugy vélem, hogy itt vétett idáig legfőbbet a film a komoly művészi igényekkel szemben. Képeknak a rohanó áradatát adta, anélkül, hogy ezek a képek a maradandóság jellegével és értékével csoportosultak volna egyének körül, és e mozgásáradatban határozott körvonalú egyéniségek alakulhattak volna ki számunkra. Ily értelemben fogadhatom el Németh Antal dr.-nak is a szemrehányását, hogy a film még nem nyerte meg a maga formáit. Mintha a filmkompozíciót az olló irányítaná, amely elvágja a filmszalagot, mikor a lepergetésére szánt másfél óra véget ért.

Az emberi lélek megkívánja a zárt kompozíciót. A kompozíciónak ezt a zártágát nélkülözi a film.

Ez a zártág nem jelenti a befejezettségnek olyan mértékét, hogy a nézőnek ne legyen alkalmá magának is résztvennie a nyújtott élmények kiegészítésében és feldolgozásában. Ezen a ponton legnehezebb beleszólni az elméletnek, mert ez művészi invenciónak a feladata, amelyhez a filmnél még a technikai megoldás kérdése is járul. Látszólag a film pillanatokig sem hagy nyugtot a nézőnek. De hiszen ugyanez a helyzet a színpadon is. Mégis kell maradni az összefüggések megszakadása nélkül töréseknek, melyeket a nézőnek kell egészíteni. Vagyis valahogyan meg kell találni itt is az élményközösséget a filmrendező és a közönség között. Ezt kívánja az esztétikai közösség alaptörvénye, amellyel az előbbieket még ki kell egészítenünk.

Mindezekre a szempontokra való hivatkozás jogosulatlanul viselne a törvényesség elnevezését. Az elmélet nem szabhat törvényeket a művészi gyakorlat számára, de nyújtat szempontokat, amelyekre felhívja a művészi intuíció figyelmét, és rámutathat problémákra, amelyeket még meg kell oldaniok az illető művészeknek, mindenesetre pedig rámutathat hiányokra, vagy természetellenes, tehát ízléstelen megoldásokra.

Vagyis esztétikai alapvetés segíthet megóvni tévedésektől; rámutathat sajátos esztétikai hivatásának a felismeré-film sajátos hivatását szemben a többi művészetekkel, főleg a színpaddal; öszszőbb hozhatja közönségével, melyet ránevel a filmre. Mindezzel pedig meggyorsítja a fejlődést s hozzásegíti sajátos esztétikai hivatásának a felismeréséhez. Ez nemzeti szempontból is nagyon fontos, mert közönsége szélesebb-körű mint a színpadé s óriási hivatás vár rá a társadalom- és nemzetnevelés nagyszerű feladata körül.

Hallgasson a nemes intelmekre, hogy rátalálhasson saját nemesebb lényére s az esztétika erkölcsi és nemzeti evolúciójában minél hiánytalanabbul tölthesse be hivatását.

MOZI SZENÉT
rendelje
MOLNÁR FERENC NÉL
IV., KIRÁLY-UTCA 90 II. 20.
TELEFON: 421—262

M O Z I

SZERKESZTI: MORVAY PÁL, A MMOE ÜGYVEZETŐ ALELNÖKE
MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGDÉLYESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

A vigalmi adó és a Repülő Alap

Ismeretes, hogy Budapesten, de több vidéki városban is, olyként számítják a vigalmi adót, hogy alapul a teljes bruttó bevételt tekintik, amelyből a Repülő Alapot sem engedik levonni, vagyis a mozisok a Repülő Alap után is vigalmi adót fizettek. Ezt az igazságtalan intézkedést a Mozi-egyesület megtámadta és sikerült is meggyőzni a Székesfőváros pénzügyi osztályának vezetőit az eddigi intézkedések igazságtalanságáról, minek következtében a főváros polgármestere rendeletet adott ki, hogy 1940. január 1-től kezdődően a Repülő Alap 4%-os hozzájárulása a bruttó bevételből levonásba helyezhető. Erre a rendeletre felhívjuk a vidéki mozgósínházak figyelmét is, mert erre való hivatkozással megtámadhatják saját városuk hasonló és ugyancsak helynemálló rendelkezéseit is. A rendelet szövegét alább adjuk:

Budapest Székesfőváros Polgármestere.

72.547/1939—VI. ü. o. Renndet.

Rendelet.

A „Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap” létesítéséről szóló 1939. évi X. törvény 3. §-ában foglalt rendelkezések, valamint a végrehajtása tárgyában kiadott 60.000—1939. B. M. számú rendelet alapján a mozgófényképüzemengedélyesek a Repülő Alap támogatásának és a nemzeti filmgyártás fejlesztésének céljaira az eladott jegyek után 4%-os hozzájárulást tartoznak fizetni. A hozzájárulást az engedélyesek jogosultak a közönségre áthárítani, úgy, hogy a belépőjegy árában a hozzájárulás is bennfoglaltatik. A mozikban a belépőjegyek árát ahhoz képest felemelték. A községi vigalmi adóról szóló 238—1938-kgy. sz. szabályrendelet, valamint annak végrehajtása tárgyában kiadott 70.863—1939-VI. számú rendelet 3. §-a értelmében a vigalmiadó alapja a belépőjegy teljes ára, vagyis a bruttó belépődíj. Így tehát a repülőalapi hozzájárulás után is vigalmi adót kellene kivetni. Minthogy azonban ez a hozzájárulás a vigalmiadó-szabályrendelet meghozatala után keletkezett, ennek a megadóztatás nem lehetett célja a szabályrendeletnek. Ezért és különös tekintettel a Repülő Alaphoz fűződő nagy nemzeti érdekekre, a repülőalapi hozzájárulás után nem kell vigalmi adót kivetni. A vigalmi adóról szóló szabályrendelet végrehajtásaképpen a szabály-

rendelet 10. §-a alapján ennél fogva a következőképpen rendelkezem:

Az 1940. évi január 1.-től kezdve a mozik vigalmi adó alapját olyképpen kell megállapítani, hogy a belépődíj bevételéből le kell vonni 4%-ot, mint a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alapra szolgáló hozzájárulást és az így fenn-

maradó összeg lesz az adóalap, amely után kell a vigalmi adót kivetni. Erről a polgármesteri VI. (pénzügyi) ügyosztályt, a főszámvevő urat, a számszéki igazgató urat, a számvevőséget és a Magyar Mozgóképezemengedélyesek Országos Egyesületét értesítem.

Budapest, 1939. november 27.

Dr. Bódy s. k.
h. polgármester.

Jelentkezés a kassai közgyűlésre

Mint lapunk előző számaiban már jeleztük, a Mozi-egyesület elnöksége a múlt héten Kassán járt a közgyűlés előkészítése végett. A közgyűlés december 10-én délután fél 4 órakor lesz a kassai Capitol mozgószínházban. A közgyűlés után este 8 órakor társasvacsora a Schalkház-étteremben. 20-án délelőtt Rákóczi sírjának megkoszorúzása a kassai dóm-ban, majd a Semmelweis című legújabb magyar film szakbemutatója a Capitol mozgószínházban. Ebéd után indulás hazá.

A M. Kir. Kereskedelmi és Közlekedésiügyi miniszter 87.411/VI. 1939. sz. alatt a közgyűlésre utazóknak az alacsonyabb kocsiosztályú menetkedvezményt bocsátja rendelkezésre. Ennek igénybevételére a Mozi-egyesületben beszerezhető nyomtatványokra van szükség, melyekért az Egyesületnél személyenként 50 fillért kell befizetni. Igénybevételével harmadosztályú jeggyel másodosztályon, negyedosztályú jeggyel harmadosztályon lehet utazni az ország bármely állomásáról Kassára és vissza. A részvételt az Egyesület Kassán bélyegzővel igazolni fogja, mert a vissza-utazási kedvezmény csak belégyezés esetén vehető igénybe. Tekintettel a decemberi bizonytalan időjárásra és a Miskolc-Kassa-i útszakasz állapotára, az Elnökség úgy döntött, hogy a budapesti mozisok is vasúton utaznak Kassára.

ÖSKERESZTÉNY FILMSZAKEMBER

tízéves szakmai gyakorlattal — jelenleg katonai szolgálatot teljesít — január elsejével c. helyezkedést keres. Kitűnő szervező erő. Bevezetett utazó. Kamaraképes. Szíves megkereséseket a kiadó hivatal továbbít.

A társasvacsora költségei 4 pengőt tesznek ki személyenként.

Az elszállásolás, reggeli és két ebéd a Schalkház-étteremben személyenként P 7.40. Nagyobb számú jelentkezés esetén a később jelentkezők a Palace szállóban nyerne elhelyezést, ugyanott reggeliznek, de a Schalkház-étteremben étkeznek kb. ugyanilyen költségek mellett.

Nyomatékosan felhívjuk résztvenni szándékozó kartársainkat, hogy részvételi szándékukat haladéktalanul jelentse be a Mozi-egyesületnél: Budapest, VIII., Csokonay-utca 10., II. em., 12. (Telefon: 13—60—05) szóban, vagy írásban és váltsák ki az utazási kedvezményre jogosító 50 filléres utalványokat. Vidéki kartársainknak az utalványt postán elküldjük. Az azonnali jelentkezés az elszállásolás miatt is szükséges, mert a kassai szállodák csak korlátolt befogadóképességűek és a kellő szobaszám csak idejében való jelentkezés esetén biztosítható.

BORNEMISZA GÁBOR — MMOE ÜDÜLŐHÁZ

A Mozi-egyesület választmánya felszólítja azokat a tagjait, akik az Üdülőház céljára előírt kétszeres magyar hirodó-kölcsöndíjat eddig elmulasztották befizetni, pótolják mulasztásukat és fizessék be az előírt összeget a Magyar Film Iroda pénztáránál. A választmány meglepetéssel állapította meg, hogy míg a kismozik aránylag szépen teljesítették előírt kötelezségüket, addig a nagyobbak távolmaradtak, így egyetlen elsőhetes mozgószínház sem teljesített fizetést.

AZ MMOE ÉPÍTÉSZETI SZAKÉRTŐJE

Belloni Nándor építőmestert az MMOE választmánya a Mozi-egyesület építési szaktanácsadójának és szakértőjének nevezte ki. Belloni Nándor — akit a régebbi kartársak éveken keresztül a sashalmi Uránia mozgó agilis vezetőjeként ismertek — az Egyesület minden tagjának szívesen áll rendelkezésére minden pénteken délután 1/2 3 és 1/2 4 óra között építésiikkel kapcsolatos ügyekben általános szaktanácsokkal.

ÚJ FILMEK

A holnap hősei

(Dodge City)

Irtta: Robert Buckner

Rendezte: Kertész Mihály

Főszereplők: Errol Flynn, Olivia de Havilland, Ann Sheridan

Gyártotta: Warner

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2855 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Warner

Bemutatta: Forum, december 1

A „holnap hősei“ a vadnyugati úttörők voltak, akik 100 évvel ezelőtt, máról-holnapra virágzó városokat varázsoltak a prairiek földjére. Ilyen város volt Dodge City is, az úttörők vadnyugati végvára, mely szerencsés fekvésénél fogva csakhamar a texasi állatszállítmányok központja lett. A texasi hajcsárok és gazdák természetesen mulatozni is akartak a jó vásár után és erre bőven találtak alkalmat Jeff Surrett, egy sötétlelkű kalandor „szalonjában“, ahol a játékasztalnál minden pénzüktől megszabadultak. Aki pedig tartózkodott a szerencsejátéktól és dorbézolástól, sokszor még rosszabb sorsra jutott, mert Surrett cinkostársai egyszerűen belekötöttek és nemcsak pénzt, ha-

MOZISOK FIGYELEM!

A kassai közgyűlésre a vasúti redvezményt csak az veheti igénybe, aki a kedvezményes utalványt a MMOE-től előre ki-váltja!

nem az életét is elvették. Ilyen világ volt Dodge Cityben, amikor új telepesek élén Wade Hatton a városba érkezett elválaszthatatlan barátjával, Rustyval. A két derék legény csakhamar összetűzött Surrrettel és Hatton egy-kettőre felismerte a bandita üzemeit. Az új telepesek között volt Abbie Irving is, egy gyönyörű árvalány és Hatton az ő kedvéért vállalja a szinte emberfeletti feladatot, hogy kikutarítsa a kalandorok és ökörhajcsárok városát. A rend hívei Wade Hattont nevezik ki sheriffnek. Az erőskezű fiatalember szigorú törvényeket hoz és hűséges cimborája, Rusty segítségével izgalmas harcok, cselfogások és bravúros hőstettek során megtisztítja Dodge Cityt a banditáktól — és a bűn városából a törvényes rend és kultúra végvára lesz.

Kertész Mihály, a „Robin Hood“ alkotója, ismét szaporította sikereinek számát. Új filmjének témáját az amerikai civilizáció hőskorából meríti. Ez a kor kevelt témája az amerikai filmeknek, de

ilyen grandiózus feldolgozásban még egyet sem láttunk. Errol Flynn és Olivia de Havilland, a Warner nagyszerű szerelmespárja, a „Robin Hood“ hősei, a főszereplők, de a többiekéről is csak a legnagyobb elismerés hangján lehet szólni. A festői színezés nagyban emeli a mestermű hatását.

A mikadó

Irtta: Geoffrey Tovey

Zene: W. S. Gilbert és Arthur Sullivan

Rendezte: Schertzing

Főszereplők: Kenny Baker, Jean Collin

Gyártotta: Universal

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2337 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Universal

Bemutatta: Radius, december 6

Nanki Pu, a Mikadó fia otthagyja apja udvarát és felcsapott vándor-énekesnek, mert a Mikadó kényszeríteni akarta, hogy nőül vegye Katisát, a nagyhatalmú udvarhölgyet, aki inkább sárkánynak illett be, mint menyasszonynak. Annál szebb Yum-Yum, akivel az álruhás herceg vándorlása során Titipuban megismerkedik. Sajnos, nem kérheti meg kezét, mert a gyönyörű leány jegyben jár gyámajjával, Kokóval. Nanki Pu szomorú szívvel tovább vándorol, de egy napon hírül veszi, hogy Kokót halálra ítélték, mert a vén kecske agglégény létere

ELKÉSZÜLT A 3-IK MAGYAR FILMÜN K

GARZONLAKÁS

KIADÓ

FŐBB SZEREPLŐK: Turay Ida, Rajnay Gábor, Simor Erzs, Juhász József, Datakó Jenő.

PALATINUS FILMTERJESZTŐ KFT.

VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 9-11.
Telefon: 14-54-11, 14-54-12.

rákacsintott egy fiatal leányra, ami a Mikádó legújabb törvénye szerint főbenjáró bűn. A „jóhírre“ Nanki Pu visszasiét Titipuba, de itt nagy csalódás várja. A ravasz titipuiak nem végezték ki Kokót, hanem a halálos ítélettel egyidejűleg megtették főhóhérrak. Csavaros, keleti észjárással úgy okoskodtak, hogy a főhóhérrak csak akkor végezhet ki kacérkodásért másokat, ha elsősorban saját magát fejezi le, és mivel ez lehetetlen, — marad minden a régiben. Egyébként a főhóhérrak tisztaság a legfőbb méltóság Titipuban. Kokó fényes karriert csinált és boldogan készül menyegzőjére, míg Nanki Pu szerelmi bánatában azon töpreng, hogy eleméssze magát, de Kokó öröme nem tart sokáig. A Mikádónak feltűnik, hogy Titipuból hosszabb idő óta nem jelentenek kivégzést, és megrója a várost. Kokó kétségbeesetten delikvenst keres, és amikor megtalálja kertjében Nanki Put, aki fel akarja kötni magát, könyörög neki, ne kövessen el „dilettáns“ öngyilkosságot, hanem bízza szakértőre halálát. Egy hónapi haladékat is ad és ezalatt tejből-vajból fürösztöti Nanki Put, ha ajánlatát elfogadja. A szerelmes fiatalember beleegyezik azzal a kikötéssel, hogy Yum Yum felesége lesz a kivégzés napjáig. Kokó ebbe is belemegy, hogy megmentse állását. Szerencsétlenségére Katisa rátalál bujkáló völegényére és az újabb bonyodalmakból Kokó csak úgy tud menekülni, hogy nőül veszi a vén sárkányt. Nanki Pu kivégzése természetesen elmarad, a fiatal herceg nőül veszi szerelmesét és visszatér a Mikádó udvarába.

A régi békeidők kedvenc operettjének filmváltozata színesen, ahogy a zenés darab tarka, exotikus cselekménye kívánja. Sok ének, sok tánc, amely ha nem is filmszerű, de jólesik a fülnek és gyönyörűséget jelent a szemnek. Külön értéke a filmnek, hogy a zenekart, a londoni filharmonikusokat Toscanini vezényli.

Ilyenek a férfiak

(Männer müssen so sein)

Írta: Heinrich Seiler

Rendezte: A. M. Rabenalt

Főszereplők: Hertha Feiler, Hans Söhnker, Paul Hörbiger, Hans Olden

Gyártotta: Terra

Beszél: németül

Magyar szöveg: K. Halász Gyula

Hossza: 2707 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: UFA

Bemutatta: Uránia, december 7

Rasmussen, az öreg órásmester megdöbbéssel értesül arról, hogy leánya, Beatrice, Pinelli balettkolájával turnéra készül. Rasmussen megfenyíti leányát, mire Beatrice elhagyja a szülői házat. A Togare cirkuszban megismerkedik Rudával, a híres állatszeliidítővel. Ruda ellenállhatatlan hatással van rá. Másnap a cirkusz tovább vándorol. Beatrice maga is cirkuszhoz szerződik. Ott táncol a balettban, míg a cirkusz rendezőjének, nagyszerű ötlete támad. Beatrice a tigrisek közt fog táncolni. Az ötlet fényesen beválik. Egy nap azonban a tigrisek meg-

vadulnak és Beatrice csak annak köszönheti megmenekülését, hogy Kameron, a céllövő király, egyetlen jól irányzott lövéssel leteríti a tigrist. A tigrisek szeliidítője nem hajlandó többet fellépni, mert az állatokat mintha megbabonázta volna valaki. Kameron Beatricét szerződötteti segédjének, betanul vele egy veszedelmes számot, amellyel már régebben is fellépett. A cirkuszba új szám érkezik, Dody, a bohóc, aki véletlenül beleütközik Vilibe, Kameron kisfiába. Dody valaha világhírű légtornász volt és Sanfranciskóban lezuhant. Vili az ő kisfia, akit anyja, Vera vitt magával, amikor otthagytta Dodyt és megszökött Kameronnal. Vera Kameron segédje lett és egy este szerencsétlen véletlen történt. Kameron mutatvány közben agyonlőtte partnernőjét. Dody ebbe nem tud beleyugodni és mindinkább megerősödik a gyanuja, hogy Vera nem véletlen baleset áldozata lett, hanem Kameron szándékosan lőtte agyon, mert az asszony őt is el akarta hagyni. A tigrisekkel senki sem bír. Szerződöttetik Rudát. Beatrice izgatottan várja Rudát, akit annyi esztendeig nem látott, de az állatszeliidítő csak nehezen emlékezik a leányra és futó szerelmére. Most azonban, hogy viszontlátta, úgy érzi, hogy Beatrice volt az egyetlen és igaz szerelem életében. Egy éjszaka Ruda a tigriseknél alszik és rajtakapja Shinget, az indus ápolót, amint titokban vet valamit az állatok elé. Egy véletlen folytán Kameron egy orvosságos doboza került a kezébe és benne kokain, ugyanolyan összetételű, mint amilyen kokainvegyületet Shing kevert az állatok ételébe. Ettől vadultak

Mindent legázoló, fantasztikus siker

a

FORUMBAN

A HOLNAP HŐSEI

(Dodge City)

Technicolor

Errol Flynn, Olivia de Havilland, Ann Sheridan

Rendező: KERTÉSZ MIHÁLY

Warner Bros.

ZARAH LEANDER

Az UFA világsztárja üdvözetét küldi a MAGYAR FILM olvasóinak (Ufa foto.)

Filmtechnikai előadás

A Magyar Kinotechnikai Társaságnak f. hó 4-i ülésén, a Műgyetem Villamosgépek Tanszékének nagy előadótermében dr. techn. Pöschl Imre, a Telefongyár Rt. főmérnöke tartott előadást *A stroboscop és lassított filmfelvétel a technika szolgálatában* címen.

Az előadást a termet betöltő, imponáló számú közönség nagy figyelemmel hallgatta és különös érdeklődésre találtak az előadó által a stroboscoppal való fordulatszámvizsgálat és az A. E. G. filmje, mely a cég lassított filmfelvevőgépét és az azon készült felvételeket ismertette.

Az előadáshoz dr. Taunn István műgye-

temi m. tanár szolt hozzá, közölve, hogy robbanómotorok olajporlasztásáról a budapesti műgyetemen készítettek lassított filmfelvételt. Rámutatott arra, hogy a felvétellel kapcsolatban érdekes megvilágítási feladatot kellett megoldani.

Az ülés végén dr. Szabó Gusztáv műgyetemi ny. r. tanár, a Magyar Kino-technikai Társaság elnöke közvetlen szavakkal mondott köszönetet dr. techn. Pöschl Imrének, érdekes, alapos és értékes előadásáért.

Az előadás részletes ismertetését a MAGYAR FILM legközelebb közölni fogja.

Premiermozik műsora:

<p>ÁTRIUM CASINO CITY CORSO DÉCSI FORUM OMNIA RADIUS ROYAL APOLLO SCALA URÁNIA</p>	Tizenhatévesek	dec. 7-től	<p>Metro Hunnia Fox Sláger Meiro Warner Kárpát Universal Paramount Deák UFA</p>
	Várlak	dec. 6-től	
	A kis fenség parancsa	dec. 7-től	
	Gibraltár	nov. 17-től	
	Tizenhatévesek	dec. 7-től	
	A hónap hősei	dec. 1-től	
	A kirchfeldi pap	nov. 30-tól	
	Mikádó	dec. 6-től	
	Kék csillag	nov. 23-tól	
	Pygmalion	nov. 15-től	
	Ilyenek a férflak	dec. 7-től	

meg az állatok. Aznap este lép fel Beatrice először Kameronnal és Dody könyörögve kéri Rudát, hogy akadályozza ezt meg. Elmondja, hogy Kameron hidegvérrel lötte agyon az ő feleségét, Verát is, és most, amikor tudja, hogy Beatrice Rudát szereti, nem fog habozni, hogy a leánnyal végezzen. Azonban nem történik semmi. Megérkezik a rendőrség, amely már régen körözi Kameront, de a céllövő a halálba menekül.

A cirkusz ezerszínű világa elevenedik meg előttünk ebben a filmben. Emberi sorsok futnak össze – a rejtélyes cöllövökirály kezében, végül bűnügyi fordulatot vesz az izgalmas cselekmény. Meglepően gazdag, szinte amerikai méretű a film kiállítás. A zenebohóc szerepében Paul Hörbiger nyújt megrázó alakítást. Hertha Feiler, az új sztár tehetséges.

Meghívó

A Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesülete f. évi december 19-én d. u. 1/2 4 órakor tartja a kassai Capitol mozgóképszínházban

XVIII. évi rendes közgyűlést

amelyre tagjait ezúton meghívja.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés.
2. Pénztári jelentés és a zárszámadás tudomásulvétele. Számvizsgálók jelentése, a felmentvény megadása.
3. Költségvetés megállapítása.
4. Egyesületi tisztségek (elnökség, tisztikar és választmány) betöltése.
5. Esetleges indítványok.

Az elnökség.

Az egyesület zárszámadásai és könyvvezetése a tagok részére betekintésre rendelkezésre áll.

Kivonat az alapszabályokból:

Jelen közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

A közgyűlésen a tagok jogait személyesen, vagy írásbeli meghatalmazás alapján meghatalmazottuk útján gyakorolhatják. Meghatalmazás útján nem gyakorolható 5-nél több szavazat.

Indítványok legalább 3 nappal a közgyűlés előtt írásban nyújtandók be az Egyesület elnökségéhez.

Azon tag, akinek 3 hónapnál több tagdíjhátraléka van, tagsági jogait nem gyakorolhatja, a közgyűlésen részvételi, indítványozási, avagy szavazati joggal nem bír

HIREK

Az új Erzsébet-telefonközpont üzembehelyezése következtében a filmszakmában is számos telefonszám változott meg az elmúlt héten. Az új telefonszámokat eheti SZAKMAI CÍMTÁR-unkban már megtalálhatja az olvasó.

KAMARAI VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS

December 12-én, kedden este 8 órakor a Kamara filmművészeti fősztályának választmánya a következő tárgysorozattal ülést tart: 1. felvétel, átminősítés; 2. törlések; 3. a film kollektív szerződés megállapítása; 4. bejelentések; 5. esetleges indítványok.

ÚJ ROVATUNK

Mai számunkban ismét új rovatot talál az olvasó. A magyar filmgyártás ügyét kívánjuk szolgálni akkor, amikor ezzel az új rovatunkkal tájékoztatni szándékozunk a szakmai érdekelteket és érdeklődőket arról, hogy milyen filmek készültek el a közelmúltban a két gyárban és hogy milyen filmekre készülnek a gyárak. A 27 rovatból álló tabelláris tájékoztató felvilágosítást nyújt minden elkészült, de még meg nem jelent és készülében lévő magyar film személyi összeállításáról. Reméljük, hogy ezzel az új rovatunkkal is hasznos szolgálatot teszünk olvasóinknak.

A FILMESZTÉTIKAI VITA FOLYTATÁSA

A három héttel ezelőtt megindult filmesztétikai vita, amelyet Dáloky János előadása indított meg a Magyar Esztétikai Társaság egyik előadásán és amelyhez Németh Antal dr.-nak, a Nemzeti Színház igazgatójának emlékeztető hozzászólása hangzott el, most már harmadik hete folytatódik lapunk hátsó oldalán a filmszakma s az író- és művészvilág legszélesebb körű érdeklődésétől kísérve. A hozzánk állandóan beérkező hozzászólásokból legközelebb a következők cikkét fogjuk közölni: Dáloky János, Boross Mihály és Gesztési-Balogh Gábor dr. De megszólaltatjuk a magyar filmszakma minden ágából a gyakorlati szakembereket abban az irányban, hogy művészetnek tartják-e a filmet vagy sem és hogy lehet-e filmesztétikáról beszélni.

A FILMKAMARA ÚJ TELEFONSZÁMAI

Az új Erzsébet-központ működése következtében a Filmkamara telefonszámai is megváltoztak, amelyekre külön felhívjuk olvasóink figyelmét. A Filmkamara új telefonszámai a következők: 220-855 és 422-961.

SPORTFILMMATINÉ AZ URÁNIÁBAN

Érdekes sportfilmmatinét rendezett az Uránia filmszínházban december 8-án, pénteken 11 órakor a Képes Sport, amely dr. Csik Ferenc felelős szerkesztésében jelenik meg. A gazdag műsoron a Ma-

gyar-, Ufa- és Fox hirodókon kívül három magyar sportfilm Csik-Bárány úszófilm, Margitsziget, a sportok szigete, Magyar szárnyak, a Fox öt pompás sportfilmje, egy Ufa hegymászófilm és egy rajzos trükkfilm szerepelt.

MAGYAR GYÖZTES A NEMZETKÖZI AMATŐR-FILMVERSENYEN

Az utóbbi esztendőben már megszoktuk, hogy az évről évre rendezendő Nemzetközi amatőrfilmversenyeken a magyar versenyzők érik el a legjobb helyezéseket, ami azért is nagy szó, mert kis nemzet lévén, versenyzőink száma jóval csekélyebb, mint a többi nagy nemzeteké. Ez évben Budapesten rendezték meg a világ amatőrfilmezői nemzetközi versenyüket az UNICA égisze alatt. Ezúttal negyedszer kerül odaítélésre a Budapest székesfőváros által a nemzetközi versenyek céljaira felajánlott nagy vándordíj: a Szent István-kupa. Két év előtt az azóta repülőgépkatasztrófa áldozatává lett Zombori Vilmos kapta ezt a díjat, most pedig a zsűri egy másik magyar amatőrt: Dudás Lászlót ítélte a díjra érdemesnek Budapestről készített poétikus szépségű, színes városképekért. A játékfilmek kategóriájában Pio Squiteri és V. Gallo olasz amatőrök kapták az első díjat, a zsánerfilmek közül ugyancsak olasz filmet, egy kollektív produkciót ítéltek az első díjra érdemesnek. A trükkfilmek közül Otto Fliedner német, Nemes-e, az útiképek sorában Felix Röhl Rigi

4-IK MAGYAR FILMÜNK

A GÜLLIBABA

e hónap folyamán kerül műterembe

ZENE: Huszka Jenő és Fényes Szabolcs

Művészeti vezető: Nádasdy Kálmán, a m. kir. Opera főrendezője

SZEREPOSZTÁS:

ALI BABA: Rajnay Gábor

LEILA: Szelecky Zita

GÜLLIBABA: Kőmíves Sándor

GÁBOR DIÁK: Jávor Pál

MUJUR CIGÁNY: Maklár Zoltán

ULEMA:

Rátkay Márton

s1b. s1b.

PALATINUS FILMTERJESZTŐ KFT.

VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 9-11.
Telefon: 14-54-11, 14-54-12.

Premier Plan

POZSONYI GÁBOR dr.

Okleveles gépészmérnök, közgazdaságtudományi doktor, működési engedéllyel bíró mozgófényképüzemvezető és gépkezelő, hét év óta az oktatófilmügyek műszaki előadója a fővárosnál, kir. törvényszéki hites filmtechnikai szakértő, a Filmkamara fegyelmi tanácsának elnöke, a Színházakadémia a filmtechnika előadója, az Országos Mozcófényképüzemvezetői és gépkezelői tanfolyamon a vetítés-tan előadója, az Oktatófilmek Országos Bíráló Bizottságának tagja, a Magyar Kinotechnikai Társaság pénztárosa, a Városi Mérnökök Országos Szövetségének titkára, stb. A sok cím nemcsak titulus, de komoly elfoglaltság, amelynek minden vonalán a legnagyobb pontosságot fejt ki. Mérnöki értelemben precíz a végtelenségig. Nyugodtan, de végtelen alaposággal végzi sokirányú munkásságát. Amellett állandóan jókedvű és rózsásnak látja a világot a szó szoros értelmében is, mert a lakása előtt valóságos rózsaliget fekszik. Normálfilm, keskenyfilm — mindegy neki. Tudósa mindkettőnek. Valóságos élő filmlexikon. A legnagyobb nyugalommal, biztosan dobálódik a számokkal, képletekkel. Amellett nyáron van ideje és kedve nyezni, kapálni, ültetni. A lo-garlec persze ilyenkor se hiányzik a zsebéből.

című képe, a tudományos kategóriában pedig megint két olasz: Giorgio Pomerrí és Franco Flores D'Arcais, A szív című orvosi szempontból is rendkívül érdekes képe került az első helyre. A vegyes filmek között ismét magyar, Gulyás Imrénék, a csömöri Urnapi körmenetről készült felvétele lett első. Ezeket kívül számos német, olasz, magyar kép ért el előkelő helyezést és ezzel az egyes kategóriák második és harmadik díját nyerték. A díjnyertes képeket az amatőrök saját vetítőhelyiségükben még e hó folyamán nyilvános előadások keretében mutatják be a közönségnek.

LOVASFILM-BEMUTATÓ A FÓRUMBAN

A Nemzeti Lovarda Cs. Szabó Kálmán igazgató rendezésében az évenként szokásos lovasfilmek bemutatóját december 8-án (pénteken) és 10-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartotta meg a Fórum filmszínházban. A huszonöt képből álló műsorból, amely különböző lovaseseményekről, a világ minden táján készült lovasbravúrokról, izgalmas akadályversenyekről számolt be, különösen nagy sikert aratott A róka nyomán című falkavadász film. E filmet a Magyar Film Iroda a híres örökényi lovaglótanári iskola hatvan lovastisztjének és a legkiválóbb úrlovasnőink részvételével, lassított felvételekkel egy rókavadászaton készítette. Az izgalmas vadászat teljes lefolyása a közönség előtt játszódik le. A filmek ez volt az első bemutatója azzal a filmmel együtt, melyet a világhíres becsi spanyoliskola lovardájáról és az összes előadásairól az UFA készített.

ÚJ MOZI DOROGON

A 4.800 lakost számláló esztergommegei Dorog községben e hó 8-án, az ünnepen megnyílt a Bánya-mozgó, amelynek a Dorogi bányatelepek mozgószínházakft. az engedélyese. A 350 személyes új vidéki mozi szerdán, szombaton és vasárnap tart előadásokat. Dorogon két év óta szünetel a mozi. A mozi Simonyi Vilmos okl. gépészmérnök, az OMME szakértőjének teljesen korszerű tervei alapján készült.

MAGYAR TŰZOLTÓ-FILM KÉSZÜL

Urbányi C. József felügyelő igazgató Szendy Károly polgármester megbízásából oktató filmet írt. A tűz nagy veszedelem cimmal. A Magyar Film Iroda a tűzoltóparancsnokság útmutatása és közreműködése mellett készíti el a felvételeket. A filmen tűz üt ki a Lőcsei-úti iskolában, a gong riadót jelez, a tűzoltók szirénái felzúgnak és a szerkocsik percek alatt felsorakoznak az iskola előtt. Az iskolai tűz után egy gyárégéshez vonulnak fel a tűzoltók a magyar Szilvai-poroltómotorral és tololétrákkal.

A „MAGYAR SZINÉSZET” DECEMBERI SZÁMA

A Színházkamara hivatalos folyóiratának december havi száma az elmúlt héten jelent meg. Tartalmából kiemeljük a következőket: vitéz Laczkó József dr.: Vármegei színtársulatok, a miniszterelnökség rendelete a betegségi és beleseti kötelező biztosításnak a nem állami színházaknál alkalmazott művész-személyzet tagjaira vonatkozólag, választmányi határozatok, tagfelvételek, a Tanács határozatai.

AZ OPERATŐRÖK TÁRSASÁGÁNAK DECEMBERI ÖSSZEJÖVETELE

A Színház- és Film-művészeti Kamara operatőri szakcsoportjának tagjai, akik mint Magyar Filmoperatőrök Társasága minden hónap első hetében összegyűlnek, december 6-án tartották e havi társas összejövetelüket,

amelyen Somkúti István röviden beszámolót tartott az elmúlt hónap operatőri eseményeiről. Karbán József folytatta multkoriban megkezdett szakelőadását a felületi hívról, amelyet kémiai adatokkal illusztrált. A megjelentek alapos vita tárgyává tették a három héttel ezelőtt felvetődött filmesztétikai kérdést. Ennek kapcsán Kovács Gusztáv hangsúlyozta, hogy a filmet minden vonatkozásában művészetnek tartja. Szerinte a színház csak technikailag fejlődött, a film azonban kifejtette az ábrázolás művészetét. Eiben István is amellet foglalt állást, hogy a film művészet, mert egyéni meglátás szerint készül. Somkúti István hosszabb előadásban fejtegette a színház és a film közötti különbséget és ugyancsak a filmművészet mellett tört lándzsát. Ha korai is ma még filmesztetikáról beszélni, nem sok idő választ el attól, amikor a film abszolút művészetté lép elő. A vita után Somkúti István üdvözölte Bánáss József századost abból az alkalomból, hogy elkészült az első magyar honvédelmi film. A Magyar Operatőrök Társasága ez év december 28-án tölti be egyéves fennállását és ebből az alkalomból január havában nagyobb szabású társas összejövetelt rendez, amelyről lapunk útján fogja értesíteni az érdeklődőket.

A FILMOTTHON ESTÉJYEI

Az elmúlt héten három estély zajlott le a Magyar Filmotthon helyiségeiben. December 5-én Mikulás-tombola, 7-én Vidám műsoros est és 9-én Táncestély volt a Filmotthon-ban, mely mindhárom alkalommal zsúfolásig megtelt.

HIRADÓK

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

M. F. I.
824. sz.

1. A Duce a ponte galeriai új szeszgyárban. (Luce)
2. Lefoglalt áruhalmoz a francia kikötőkben. (Metro)
3. A németek átvizsgálják a kereskedelmi hajókat. (Ufa)
4. Gamelin tábornok és Windsor hercege a fronton. (Pathé Cinéma)
5. Légvédelmi gyakorlatot tartottak Hollandiában. (Polygon)
6. Az ezer tó országának kerékpáros csapatai. (Suomi Filmi)
7. A japán követ megkoszorúzza Rákóczi sírját. (M. F. I. — Icey)
8. Zavartalanul bonyolódik le sertés-kivételünk. (M. F. I. — Kiss L.)
9. Kiosztják a felvidéki cseh-morva te-lepeket. (M. F. I. — Horváth)

10. Lehalászták a lillafüredi Hámori-tavat. (M. F. I. — Fekete)
 11. Az első magyar honvédelmi film bemutatatója. (M. F. I. — Horváth, Zsabka, Marton)
 12. Horthy-szobor leleplezése az Új-Városházán. (M. F. I. — Icsy, Nagy L., Marton).

UFA VILÁGHIRADÓ

11. sz. 1939.

- Autóút építése Csehországban;
- Korcsolyasport Prágában;
- Fürdőélet Kaliforniában;
- Szaporulat a berlini állatkertben;
- Asszonyok és lányok a háborúban;
- Diplomaták változása Rómában.
- Repülőátadás Si-an ellen;
- Tengeri-halászat a háború alatt.
- Felépítő munka a megszállt Lengyelországban;
- Német-olasz labdarúgó mérkőzés;
- A halhatatlan operett.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 49. sz.

- Az északi tengeren a kereskedelmi hajókat hadihajók kísérik;
- Postagalamb, mint a modern hadsereg katonája;
- Az új párisi angol nagykövet átadja megbízólevelét;
- Az új királyné a kitelepített gyermekék között;
- A kis belga királyi hercegnő megnyitja a babakiállítást;

- Aratóünnep kukorica-behordáskor Mexicóban;
- Byrd amerikai sarkkutató kutyái;
- Lovasjátékok Amerikában;
- Partvédelmi aknák elhelyezése az amerikai partokon;
- Az amerikai profi-futball;
- Katonai szemle a francia fronton;
- Előőrsök a francia fronton;
- A front mögött a katonák szórakoznak;
- A windsori herceg a hadiszálláson;
- Gamelin tábornok szemleúton.

LAPSZEMLE

MAGYARORSZÁG. 1939. XII. 2. H. S.: Levél a magyar filmek ügyében.

UJSÁG. 1939. XII. 3. Korda Sándor búcsúintervjúja — óceánrepülés előtt.

MAGYARORSZÁG. 1939. XII. 3. Fontmiliók az angol filmgyártás feltámasztására.

MÁGYAR NEMZET. 1939. XII. 3. Nem vállalta az ügyesség a vádat Vaszary Gábor ellen (Kiss Ferenc sajtóperének érdekes fejleményei).

A MAI NAP. 1939. XII. 2. Mozis nagygyűlés lesz Rákóczi városában.

NEMZETI SPORT. 1939. XII. 5. Mindenki vidám a Hunniában, ahol az új Csathó-filmet forgatják.

MAGYARORSZÁG. 1939. XII. 5. Dr. Tőrey Zoltán Budapest első Híradó Filmszínházról. Megnyitás: december 8.)

MÁGYAR NEMZET. 1939. XII. 6. Marsallkó István: Színház, film és egyebek.

A MAI NAP. 1939. XII. 7. Beszélgetés Simor Erzsivel olaszországi szerződéséről és sok más egyébéről.

PEST. 1939. XII. 7. Petschauer Attila: Beszéljünk őszintén a magyar filmről.

ESTI KURIR. 1939. XII. 7. 21.000 pengő maradt meg a Pedagógiai Filmgyár 600.000 pengős alaptőkéjéből.

FILM- SZINHÁZ- IRODAIOM. 1939. XII. 6. Daloky János. Rövid filmesztétika. — Harasztos Albert: A hangkuliszszak titka. (2 képpel.)

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 146—346.

Lakás: XI., Fürj utca 4. T.: 257—036.

VÁCZI DEZSŐ

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 139—211.

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—385

Vannak még jó üzletek, csak a filmet kell eltalálni hozzá!

Bors István

az utóbbi idők legnagyobb sikerű magyar filmje reprizben elindult ismét hódító útjára, hogy rekord-bevételekkel örvendeztesse meg a mozgósínházakat!

Eddig újra kötötték vidéken:

Szeged	4-ik reprizét prolongálta,	5-ik reprizre-ismét lekötötte	Székesfehérvár	4-ik reprizre kötötte
Győr	5-ik reprizre kötötte		Szentes	5-ik " "
Kecskemét	5-ik " "		Kispest	4-ik " "
Pápa	3-ik " "		Csepel	4-ik " "
Gyöngyös	3-ik " "		Ujpest	4-ik " "

Budapesten:

Savoy	Tivoli	Orient
Pátria	Budai Apolló	Glória
Lloyd	Nép	Olympia
	Odeon	

és számtalan sorozata a többi kisebb-nagyobb mozgósínházaknak!

Ne várjon, hanem kösse le Ön is a példátlan sikerű

Bors István

reprizét, ha telt házakban és rekord-bevételekben akar gyönyörködni!

CZAUPPER MIKLÓS Helikon filmkölcshöz és filmkereskedelmi vállalat, Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 24 szám. Telefon: 133-705.

MŰTEREM

HUNNIA	Földindulás ✓	Halálos tavasz ✓	Garszónlakás ✓	Fűszer és csemege ✓	Sarajevo ✓
Gyártó cég: Gyártási vezető:	Népfilm kft. Patkós György	Pegázus filmgyártó	MIF Dr. Schramm (Siményi) Alfréd	Lévay Film Lévay Béla	Hunnia Takács Antal
Művészeti vezető: Írta: Filmre írta: Rendező: Szereplők:	Kodolányi János Kodolányi és Patkós Cserépy Arzén Páger A., Eszenyi O., Kiss F., Hoszszú Z., Bilicsy T., Kerestessy M., Görbe J., Simon M., Bacsnányi P., Kiszely I., Boray L.	Zilahy Lajos Zilahy Lajos Zilahy Lajos Kalmár László Jávör P., Somlay A., Tasnády I., Karády K., Szörényi E., Pethes S., Keéry P., Bilicsy T., Rózsahegy K., Bihary J., Bacsnányi P., Kamrás Gy., Kürthy Gy., T. Oláh B., Hidasz S.	Tabódy Géza g. Balogh Béla g. Balogh Béla Turay I., Kerestessy M., Simor E., Rajnay G., Maklár Z., Latabár A., Juhász J., Patáki J., Kürthy J., Bókay J., Antal E., Vándory G., Ternay Gy.	Csathó Kálmán Ráthonyi Ákos Somlay A., Szörényi E., Vízváry M., Jávör P., Hidvéghy V., Simon M., Pethes S., Dénes Gy., Sitkey I., Egyed L., Földényi L., Petheő A., Vándory G., Berczy G., Harasztos, Fáy B.	Radványi Géza Radványi-Szatmári Ráthonyi Ákos Tasnády F. M., Uray T., Timár J., Kiss F., Törzs J.
Felvételvezető: Fényképezte: Segédrendező: Hangmérnök: Összeállította: Segédoperatőr: Díszlet:	Zeéry Géza Eiben István Németh Dezső ifj. Rónai Gyula Cserépy László Vargha Mátyás, Sörös Imre Tóth Dénes Budapesti Hangverseny Zenekar Endre Béla	ifj. Lázár István Makay Árpád Balogh István Lázár István Farkas Zoltán Vrana Rudolf Simoncsics-Iliszi	Renner Endre Makay Árpád ifj. Lázár István Lázár István Farkas Zoltán Vrana Rudolf Kokas Klára	Németh Dezső Szenthe László br. Podmaniczky F. Lohr Ferenc v. Paál László Kerestessy Kokas Klára Kemény Egon	Eiben István br. Podmaniczky F. Lohr Ferenc Vincze Márton Fényes Szabolcs
Zene: Zenekar:	Endre Béla	Polgár Tibor Budapesti Hangverseny Zenekar Polgár Tibor	Friesz Károly	Kemény Egon	Fényes Szabolcs
Karmester: Ruhák: Fodrász: Állófényképész: Hangrendszer: Laboratórium: Kölcsönző: Scripter:	Manninger Tobis-Klang Kovács és Faludi MFI Pacséry Agoston	Pásztory-Rittrich Szente László Tobis-Klang Krupka Krupka Pegázus Szóts István	saját Pásztory-Rittrich Manninger Tobis-Klang Kovács és Faludi Palatinus Jellinek I.	Dr. Arató István Langermann Gizella Ivanicza R. Szente László Tobis-Klang Kovács és Faludi Photophon Sándor L.	Tobis-Klang Kovács és Faludi Hunnia

M.F.I.	Utolsó Werezckey ✓	Párba! semmiért! ✓	Bercsényi huszárok ✓	Éva rendet csinál ✓	A pénz beszél ✓
Gyártó cég: Gyártási vezető: Művészeti vezető: Írta: Filmre írta: Rendező: Szereplők:	Filmértékesítő kft. Z. Horváth János Z. Horváth János Orbók Attila dr. Szlatinay Sándor Szelezky Z., Csörtos Gy., Hajmássy M., Bilicsy T., Vaszary P.	Atelier Szentpály István dr. Hunyady Sándor Vaszary János Martonffy Emil Nagy A., Csörtos Gy., Somlay A., Berky L., Vaszary P., Patáky J., Bihary J.	Erdélyi filmgyártó Z. Horváth János Rodriguez Endre Z. Horváth János Orbók Attila dr. Szlatinay Sándor Csörtos Gy., Lázár M., Szelezky Z., Hidvéghy V., Szilassy L., Vaszary P., Mihályfi B., Pethes F., Latabár A., Kompóthy	Erdélyi filmgyártó Z. Horváth János Rodriguez Endre Pusztaszery Margit Pusztaszery Margit Bán Frigyes Mály G., Lukács M., Szilassy L., Németh R., Erdélyi M., Berky L., Feleky K.	Csepreghy film Csepreghy Béla Csepreghy Béla Csepreghy Jenő Dayka M., Szörényi E., Csörtos Gy., Mály G., Szabó S., Greguss Z.
Felvételvezető: Fényképezte: Segédrendező: Hangmérnök: Összeállította: Segédoperatőr: Díszlet: Zene: Zenekar:	Zeéry Géza Icsey Rezső Németh Dezső, Ferjentsik Ottó Kereszti Ervin Farkas Zoltán Hegy Barna Simoncsics-Iliszi Vincze Ottó Budapesti Hangverseny Zenekar Vincze Ottó	Sipos László Icsey Rezső ifj. Lázár István Kereszti Ervin Farkas Zoltán Hegy Barna Básthy István Losonczy Dezső Budapesti Hangverseny Zenekar Losonczy Dezső	Zeéry Géza Icsey Rezső Sipos László, Ferjentsik Ottó Kereszti Ervin Katonka László Kiss Lajos, Hegyi Barna Básthy István Szlatinay Sándor Holéczy Ákos, ifj. Oláh Kálmán cig.	Zeéry Géza Icsey Rezső Sipos László, Ferjentsik Ottó Kereszti Ervin Katonka László Kiss Lajos, Hegyi Barna Kokas Klára Máté István Holéczy Ákos Vincze Ottó Langermann Gondos-Noah Inkey Tibor Pulvári MFI Kárpát film Benyik József	Sipos László Icsey Rezső Ferjentsik Ottó, Sándor Lajos Kereszti Ervin Hegy Barna Básthy István Gondos-Noah Inkey Tibor Pulvári MFI Hausz Mária Benyik József
Karmester: Ruhák: Fodrász: Állófényképész: Hangrendszer: Laboratórium: Kölcsönző: Scripter:	Gondos-Noah Inkey Tibor Pulvári MFI Filmértékesítő kft.	Gondos-Noah Inkey Tibor Pulvári MFI Atelier Katonka László	Gondos-Noah Inkey Tibor Pulvári MFI Kárpát film Benyik József	Vincze Ottó Langermann Gondos-Noah Inkey Tibor Pulvári MFI Kárpát film Benyik József	Gondos-Noah Inkey Tibor Pulvári MFI Hausz Mária Benyik József

- Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.**
- Agfaphotó, V., Nádor-u. 12. T.: 110-190, 124-194.**
- Alfa film, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon: 144-808, 140-028.**
- Apolló filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415**
- Arany filmducco, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489.**
- Atelier film, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.**
- Balogh-Orbán, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.**
- Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.**
- Continental film, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.**
- Csepreghy film, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 144-200.**
- Deák film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-105. Raktár a házban.**
- Diatyp laboratórium, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.**
- Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.**
- Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.**
- Electric kinotechnikai vállalat, vetítőképek, hangleadó készülékek, vetítőszenek stb. legnagyobb raktára, VIII., Röck Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.**
- Engel Fülöp, V., Sas-u. 7. Tel.: 184-005.**
- Erdélyi filmgyártó kft., VII. Erzsébet-krt. 8. Tel.: 340-350.**
- Farkas J. M. VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.**
- Fehér Endre, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 135-696.**
- Filmatyp laboratórium, XIV., Szentés-u. 60. Tel.: 296-371.**
- Filmcenzura, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183-072, aleln.: 183-073.**
- Filmexpress kft., VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.**
- Filmértékesítő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333-797.**
- Filmfotó üzem, VIII., Röck Szilárd-u. 11. Tel.: 130-805.**
- Filmkamara, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.**
- Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9-11. T.: 144-888, 136-888.**
- Fox film, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.**
- Gevaert, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.**
- Grawatsch Ottó, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.**
- Güttler Antal, lásd: Palatinus film.**
- Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 5. Tel.: 499-752.**
- Hajdú film XIV, Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.**
- Hamza film, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.**
- Harmonia film, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 142-984.**
- Hausz Mária filmkölcsonzó és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.**
- Hebel Gyula szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.**
- Helikon filmvállalat, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.**
- Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi) Tel.: 143-835 és 144-027.**
- Hungária Film, IX., Üllői-út 91/b. Tel.: 337-430.**
- Hunnia filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433**
- Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV, Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.**
- Ibusz filmszállítás és kölcsonzás. VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 146-396.**
- Kamara, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.**
- Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 340-350. Raktár a házban.**
- Kino film, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.**
- Kino foto, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 497-009.**
- Kodak, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.**
- Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.**
- Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet körút 9-11, III. 6. Tel.: 422-574.**
- Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.**
- Központi filmkezelő, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.**
- Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.**
- Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.**
- MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.**
- Magyar Film Iroda RT., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vásár- és ünnepnap: 146-343, játékfilmgyártás: 146-342, színészöltözők: 140-727, Inkey Tibor fényképész: 135-949, felirat-készítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképezés: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsonzó-osztály: VII., Erzsébet-krt. 45. Tel.: *138-916.**
- Magyar Film Otthon, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.**
- Magyar Irók Filmje Rt., XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.**
- MMOE, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 136-005.**
- Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.**
- Mester film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.**
- Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.**
- Mozgóképzemzeti Rt. kölcsonzóosztálya, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.**
- Magyar Mozgófénykép-gépkezelők Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.)**
- Molnár Ferenc mozi-szenkereskedő, VI., Király-u. 90. II. 20. Tel.: 325-079.**
- Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.**
- New York kávéház, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.**
- Objectiv film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.**
- Oktatófilm kirendeltség, VIII., Csepreghy-u. 4. Tel.: 330-926.**
- Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.**
- OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.**
- Orbán-Balogh, VII., Hársfa-u. 6. Tel.: 132-940.**
- Pacséry László, XII., Királyhágó-utca 16.**
- Pajor Ferenc, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144-087.**
- Palatinus film, VII., Erzsébet-krt 9-11. Tel.: 145-411, 145-112**
- Palló film kft. VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár a házban.**
- Papp Béláné és Társa betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 138-031.**
- Paramount film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.**
- Pásztor film, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337-596.**
- Pátria film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.**
- Pegazus film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.**
- Petsman Ferenc, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136-449.**
- Petsman László, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.**
- Pflum Tibor dr. filmkölcsonzóvállalata, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 137-711.**
- Photophon film, VII., Erzsébet-krt 8. Tel.: 422-005.**
- Phöbus filmkölcsonzó, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.**
- Pictura film, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.**
- Prizma film, VI., Andrássy-út 68. Tel.: 122-345.**
- Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.**
- Radó István, VI., Andrássy-út 68. Telefon: 122-345.**
- Reflektorfilm, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.**
- Rex film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 131-562. Raktár a házban.**
- Schilling Gyula, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.**
- Seidl és Veress laboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.**
- Simonyi Vilmos mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. T.: 257-110.**
- Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.**
- Standard film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333-797.**
- Star filmgyár, VI., Vilmos császár-út 53. Tel.: 113-036. Gyártelep: II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164-287.**
- Székelly Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.**
- Szenáys-Macsássy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.**
- Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-125.**
- Tobis film, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 143-411.**
- Telefongyár R. T., XIV., Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.**
- Turul Szépművés Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.**
- Turul Szövetség Szépművés B. E. vetítő mozgalmi törzs, VIII., Röck Szilárd-utca 20.**
- Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.**
- Universal film, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.**
- Valter reklámanyagkölcsonzó, vetítőváson-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-108.**
- Váci Dezső, a MAGYAR FILM f. szerkesztője, Magyar Film Iroda, IX., ker. Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 139-211. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386**
- Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137-438.**
- Warner Eros First National, VIII., József-krt. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.**
- Zeneszerzők Szövetkezete, IV., Gerlőczy-utca 3. Tel.: 189-306.**

1940

az **Universal világfilmek** jegyében indul!

Ha eljön a holnap

Főszereplők: **Irene Dunne, Charles Boyer.** Rendezte: **John M. Stahl.** Megjelenik a **FORUM**-ban

Első szerelem

Főszereplők: **Deanna Durbin, Eugène Palette, Helen Parrish**
Rendező: **Henry Koster.** Producer: **Joe Pasternak.** Megjelenik a **ROYAL APOLLÓ**-ban és a **CITY**-ben.

A kis csitri

Főszereplők: **Gloria Jean, Nan Grey, Robert Cummings.**
Rendező: **Richard Wallace.** Producer: **Joe Pasternak**

MIKÁDÓ

Főszereplők: **Kenny Baker, Jean Colin, Marty Green.**
Rendező: **Victor Schertzinger.** Megjelent a **RADIUS** filmszínházban

UNIVERSAL FILM R. T.
Budapest, VIII., Népszínház-utca 21. sz. Telefon: 138-448